

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.347/2015/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. évi április hó 21. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

végzést:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 2015. év szeptember hó 4. napján kihirdetett 4.B.225/2014/28. számú ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítani rendeli.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 17.980 (tizenhétezer-kilencszáznolcvan) forint bünyügyi költség megfizetésére.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A vádlottat a Balassagyarmati Törvényszék a 2015. év szeptember hó 4. napján kihirdetett 4.B.225/2014/28. számú ítéletével emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés] miatt hét év szabadságvesztésre és hét év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, melybe az előzetes fogva tartásban töltött időt beszámította. Határozott a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről, valamint a bünyügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére súlyosítás, a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.1231/2015. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. A tényállást a vádlott beismerő vallomása, a tanúvallomások, valamint az orvos szakértői vélemény alapján megalapozottnak tartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási törvényben írt kötelezettségének teljesítésével tisztázta a vallomások közötti ellentmondásokat. A bizonyítékok értékelését teljes körűnek és megalapozottnak vélte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és a cselekményt is a 3/2013. BJE. határozatban írtakkal összhangban minősítette. Nézete szerint azonban az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények eltúlzott értékelésével enyhe büntetést szabott ki a vádlottal szemben, ezért a szabadságvesztés büntetés, valamint a közügyektől eltiltás tartamának felemelését indítványozta.

A védő a nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezését fenntartotta. Észrevételezte, hogy a törvényszék az ítéletének indokolásában elfogadta azt a vádlotti védekezést, hogy nem állt a vádlott szándékában a sértett megölése. Aláhúzta, hogy ölési szándék fennállása esetén nem lett volna

objektív akadálya a sértett élete kioltásának merőleges szúrások okozásával. Utalt arra, hogy a törvényszék kaszázó mozdulatokat állapított meg. Hangsúlyozta, hogy az orvos szakértő sem nyilatkozott a szúrások célzottságára, az elsőfokú bíróság mégis a szúrások irányított voltát állapította meg mérlegelés útján. Kifogásolta, hogy nem értékelte az elsőfokú bíróság M.Cs. igazságügyi pszichológus szakértő véleményét, mely szerint az aktuális sérelmek felhalmozódása kiválthat az indokoltnál jelentősebb reakciót.

Sérelmezte az eshetőleges ölési szándék megállapítása során azt a körülményt, hogy a törvényszék a cselekményt követő kijelentést vette alapul a szándék megállapítása során, nem vette azonban figyelembe, hogy a cselekmény elkövetése alatt a vádlott nem szólt semmit. Utóbbi tény O.B. tanúvallomása alapján látta igazoltnak. A törvényszék tehát a cselekmény elkövetésekor tanúsított magatartás elé helyezte a cselekmény után elhangzó kijelentéseket. Ezt az értékelést logikailag hibásnak tartotta. Nézete szerint a két család korábbi kapcsolatából eredő rossz viszony sem indokolt olyan fokú gyűlöletet, amely miatt a vádlott kívánta volna a sértett halálát.

Ezen túlmenően hangsúlyozta az enyhítő körülményeket, védenca beismerő vallomását, büntetlen előéletét, megbánását, a cselekmény kísérleti szakaszát, valamint a négy kiskorú gyermek eltartásának kötelezettségét. Aláhúzta továbbá, hogy a cselekményt nem a vádlott kezdeményezte, hanem felesége, aki időközben elhagyta a vádlottat. Kérte végül eshetőleges szándékkal elkövetett emberölés helyett a cselekmény enyhébb, életveszélyt okozó testi sértésként történő minősítését, és ez alapján méltányosabb büntetés kiszabását.

A vádlott írásbeli beadványában hangsúlyozta, hogy a sértettnek és élettársának a megfélemlítés állt szándékában. Hivatkozott a sértett fenyegető, a gyermekük agyonverésére utaló kijelentéseire, ami miatt a vádlott idegességében lehúzta a nadrágját, mellyel a sértett távozását akarta elérni. Aláhúzta, hogy mialatt ő maga bement a házba és lepihent, a sértett egy nagy kaszával tért vissza, amellyel őt agyon akarta ütni, és bekiabált neki, hogy menjen ki, különben szétveri a fejét. Miután a házból kiment, az utcán sok embert látott, amely miatt bepánikolt. A kést fenyegetettség érzete miatt vette magához. Arra gondolt, amennyiben nem lép fel hatásosan, akkor agyonütik őt és családját. Hadonászó mozdulatokat tett a tömeg felé, hogy eljessze őket, de nem személyre irányultak a mozdulatok. Nem tudja, hogy kit talált el, mert félelmében cselekedett. Kijelentette, hogy sokan rémisztgették, ezért pánikolhatott be.

A vádlott utolsó szó jogán előadott felszólalásában fellebbezését fenntartotta, hangsúlyozta, hogy a cselekményt mélyen megbánta.

A másodfokú bíróság a kölcsönösen bejelentett fellebbezéseket nem találta alaposnak.

A jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be. 348. § (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le. Az eljárás tárgyát képező bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is a logika szabályainak megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás - a Be. 351. § (2) bekezdés b) pontjában írtaknak megfelelően - mindössze kisebb mértékben hiányos, amelyet a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel, az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészített ki, illetve helyesbített.

Mindenek előtt a vádlottnak a nyilvános ülésen előadott nyilatkozata alapján a személyi körülmények körében történt változást szükséges rögzíteni; e szerint a vádlottat házastársa időközben elhagyta, a négy kiskorú gyermeket jelenleg a vádlott édesanyja neveli.

A vádlott vérmintájában a cselekményt követő vérvételkor, 2014. április 5-én 19 óra 50 perckor 1,60 ezrelék, vizeletmintájában a mintavételkor, 20 óra 03 perckor 2,37 ezrelék volt az etilalkohol koncentráció. A cselekmény idejére, 18 óra 30 percre visszaszámolva 1,80-1,87 ezrelék lehetett az etilalkohol koncentráció (dr. B.L. orvos- és Cs.T. vegyész-szakértő véleménye a nyomozati iratok 379. oldalán.)

Nem a tényállás, hanem mindössze az elsőfokú ítélet indokolásának korrigálására volt szükség a 7. oldal 2.bekezdésében:

A másodfokú bíróság mellőzte annak megállapítását, hogy a vádlott védekezése elfogadható lenne abban a kérdésben, mely szerint nem állt szándékában a sértett megölése, illetve mellőzi azt a következtetést is, hogy amennyiben a vádlott szándéka a sértett életének kioltására irányult volna, annak rajta kívül álló objektív akadály nem volt. Az elsőfokú bíróság ezeken indokai a vádlott egyenestől ölési szándékának a mellőzése körében lennének helytállóak, azonban az álláspontját valóban félreérthetően fogalmazta meg. Mivel elsőfokú ítélet e részlete ellentétben áll a cselekmény helyes minősítésével, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte az indokolásból.

A vádlott a nyomozás során a cselekmény elkövetését nem vitatta, mindössze egyetlen, erőtlen szúrásra emlékezett. A sértettnek a vádlott élettársával való konfliktusára egyáltalán nem emlékezett, ugyanúgy mint a rendőri intézkedés részleteire, valamint a szúrást követő kijelentéseire sem. A tárgyaláson ezzel szemben álló védekezést terjesztett elő: a sértett provokáló magatartását hangsúlyozta, valamint azt, hogy a szúrás nem volt szándékos és felindult állapotát emelte még ki. Az ítéletablához eljuttatott beadványában már a sértett élettársának szóbeli és eszközös provokáló magatartását, az e miatti „bepánikolását”, az ő és családja fenyegetett helyzetét húzta alá, amelyben ő mindössze hadonászó mozdulatokat tett, nem tudva, hogy kit talált el.

A vádlott vallomásának fejlődési folyamatára részben a pszichiáter szakértői véleményben (dr. K.M. és dr. T.M. szakértők szakvéleménye a nyomozati iratok 495. oldalán) foglalt szakértői megállapítások szolgálhatnak magyarázatul. E szerint nem zárható ki annak lehetősége, hogy a terhelt emlékezetzavarra való hivatkozása módszeres védekezési stratégiájának részét képezi. Egészséges védekezésre utalhatnak az esetlegesen önmagának is ellentmondó vallomásai, továbbá emlékezet zavarra, pszichés betegségre való hivatkozása önmentő felelősség elhárító viszonyulását jelzik.

A vádlott módosított védekezése szemben állt a beszerzett bizonyítékokkal, mindenek előtt a tanúk vallomásával; így a sértett előadásával és az eseményeket észlelő több szemtanúnak az események lényegét tekintve egymással egyező nyilatkozatával. Ezek a szemtanúk voltak O.B., Cs.T., Cs.Tné, B.K., Sz. N.. Még a vádlott házastársa is terhelően vallott a vádlottal szemben, igaz egyetlen szúrás elkövetéséről tett említést.

A tanúk vallomása mindössze a szúrások számában tért el egymástól. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el az orvosi dokumentumokon alapuló orvos szakértői véleményt (B.A. orvos-szakértő). Eszerint a sértett testét kettő szúrás érte el. A szakértő a tárgyaláson megvizsgálta a sértett esetkor viselt felsőruházatát, amelyen kettő testet érő szúrás nyomát azonosította. A szúrások számához igazodott tehát a ruházaton észlelt elváltozás is.

A fenti bizonyítékok elfogadásával helyesen rögzített tényállásból az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, és a terhére megállapított bűncselekmény minősítése is megfelelt a büntető anyagi jogszabályoknak.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a cselekmény alanyi és tárgyi körülményeinek alapos vizsgálatát követően a vádlott eshetőleges ölési szándékára következtetett. A vádlott egy 13,5 cm pengehosszúságú késsel két ízben, egy nagy, valamint egy közepes erejű szúrást mért a sértett hasára, illetve mellkasára. A nagy erejű hasi szúrás sértette a vékonybeleket, valamint a vesét, a sérülés közvetlen életveszélyes állapotot idézett elő. A halálos eredményt megfelelő orvosi beavatkozással, illetve műtéttel hátrították el. A második, 8 cm hosszúságú szúr-csatornát előidéző sérülésokozás esetében is kizárólag a szúrás irányultságának volt köszönhető a súlyosabb, életveszélyes vagy halálos sérülés elmaradása. E tényezők alapján a másodfokú bíróság egyetértett a cselekmény élet elleniként történő minősítésével, és nem osztotta a védőnek a cselekmény minősítését kifogásoló érvelését. Annak a tényezőnek, hogy a cselekmény alatt a vádlott hallgatott, kizárólag a cselekményt követően tett ölésre utaló kijelentést, a magatartás minősítését befolyásoló hatás nem tulajdonítható.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróságnak a jogos védelem körében elfoglalt álláspontját, amely mindenben megfelelt a 4/2013. Büntető Jogegységi Határozatban kifejtetteknek.

Az elsőfokú bíróság a bűnösségi körülményeket helyesen és hiánytalanul tárta fel. Noha a vádlott cselekményének tárgyi súlya jelentős volt, lényeges, a javára szolgáló enyhítő körülmények is feltárhatók voltak. (büntetlen előélet, beismerő vallomás, megbánó magatartás, cselekmény kísérleti szaka, négy kiskorú gyermek eltartásának kötelezettsége, a sértett felróható közreható magatartása). További enyhítő körülményként kellett figyelembe venni a vádlott pszichés megbetegedését, amely beszámítási képességét ugyan nem érintette, de rendszeres gyógyszeres kezelését szükségessé tette.

A jelentős számú enyhítő körülményre tekintettel a másodfokú bíróság a büntetés lényeges súlyosítását nem tartotta indokoltnak, ugyanakkor a cselekmény tárgyi súlya folytán a büntetés enyhítése sem kerülhetett szóba. A hét évi szabadságvesztés szükséges, és egyben elégséges a Btk. 79. §-ában írt büntetési célok eléréséhez, ezért a másodfokú bíróság a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Btk. 92. § (1), (2) bekezdése alapján határozott az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ítélet kihirdetéséig előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról.

Végül a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Budapest, 2016. évi április hó 21. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s. k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Etelka s. k.
előadó bírő

Dr. Németh Nándor s. k.
bíró

4.Bf.347/2015/7. számú végzése folytán 2016. év április hó 21. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2016. évi április hó 21.

. Hrabovszki Zoltán s. k.
a tanács elnöke